

MEGEMLÉKEZÉS

Elhunyt P. Nagy Sándor
vegyéssz mérnök

Vannak sikeres emberek, akik egyéniségükkel és tudásukkal közösségeket képesek teremteni és jó célokért irányt mutatnak másoknak is. Ilyen ember volt P. Nagy Sándor vegyész mérnök, a veszprémi Nehézvegyipari Kutató Intézet Korróziós Osztályának vezetője, az intézet megbízott igazgatója, műszaki igazgatóhelyettese, a várpalotai Magyar Vegyészeti Múzeum igazgatója. Eredményes, hosszú élet után 2019. október 12-én, 98 éves korában hunyt el. A balatonarácsi katolikus temetőben helyezték örök nyugalomra.

1921. december 16-án született Veszprémben, 1939-ben érettségizett Székesfehérváron, a Ciszterci Rend Szent István Reálgimnáziumában. A Magyar Királyi József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemre iratkozott be, ahol többek között Putnoky László és Zemplén Géza professzorok előadásait hallgatta. Az Általános és Szervetlen

Kémia Tanszéken Plank Jenő tanársegédédeként is működött. 1943-ban kapta meg vegyész mérnöki oklevelét. Oklevelének kézhezvétele után 1943–1945-ben Stuttgartban, a Max Planck Fémfizikai Intézetben dolgozott kutatóként, majd iparügyi referens lett a Berlieni Magyar Nagykövetségen.

1947–1949-ben műszaki vezetői állást kapott a Superkémia Rt.-nél Budapesten. 1949 és 1971 között a Nehézvegyipari Kutató Intézetben a Korróziós Osztályt vezette. Eközben 1966–1967-ben ellátta az intézet megbízott igazgatói, illetve 1967–1971-ben a műszaki igazgatóhelyettesi feladatkörét is. 1964–1965-ben meghívták Havannába, ahol a Kubai Tudományos Akadémián dolgozott tanácsadóként. 1971 és 1984 között a várpalotai Magyar Vegyészeti Múzeum igazgatója, majd nyugállományba vonulva, 1984 és 1996 között a Vegyészeti Múzeumot Támogató Alapítvány kuratóriumának elnöke. Nagyon sokat tett a magyar kémia és vegyipar emlékeinek megóvásáért, neves kémikusaink életművének ápolásáért.

Tudományos munkája kezdetén Stuttgartban elektrokémiai tanulmányokat és kutatásokat folytatott, melyek döntően befolyásolták későbbi szakmai tevékenységét. 1947-től a Superkémia Rt.-nél fémfelület-nemesítő, -galvanizáló és -edző anyagok gyártásával foglalkozott. 1949-től a NEVIKI egyik alapítótagjaként meghatározó szerepet kapott az Analitikai Kémiai Osztály és a Korróziós Osztály megalakításában. 1961-ben létrehozta a Vegyipari Korróziós Szervezetet (VEKOR) és megindította az első magyar korróziós szakfolyóiratot, a Korróziós Figyelőt. Az MTA megbízásából részt vett a Kubai Tudományos Akadémia megszervezésében, a korrózió elleni védelem kiépítésében, a szakemberképzésben, a kutatások beindításában. Spanyol nyelvű, korróziós tárgyú szakkönyve egyetemi tankönyv lett. 1971-től a Magyar Vegyészeti Múzeum vezetőjeként a kiállító- és gyűjtőmunka megszervezése mellett irányította a várpalotai műemlék Thury-vár helyreállítását. A múzeum tudományos tanácsával együttműködve létrehozta a múzeum állandó kiállításait, ilyenek a „Kémia a kezdetektől a XIX. századig”; „A reformkor vegyészete”; „Vegy-

iparunk a két világháború között”; „A korrózióvédelmi eljárások kifejlesztése”. Javaslatára és közreműködésével jött létre a „Híres vegyészek arcképcsarnoka” kiállítás. Neves kémikusok arcképvatató ünnepségét életművüket bemutató kamarakiállításokkal kapcsolta össze. Megindította a Magyar Vegyészeti Múzeum Kiadványai sorozatot, amelyben az ő működése alatt huszonöt kötet jelent meg. 1984 után a múzeumi alapítvány elnöki teendői mellett idegenvezetői tevékenységet is vállalt. A Nehézvegyipari Kutató Intézet 1990-es években való felszámolása után mind a mai napig élő hagyományt teremtett azzal, hogy összejövetelt szervezett az intézet egykori munkatársai számára. A találkozókat minden évben, általában a nyár végén tartják az egykori kollégák, az együtt töltött évekre emlékezve.

1951-től a Nehézvegyipari Lombik SE titkára, megalapította a Vitorlás Szakosztályt, négyszeres magyar bajnok, 1952-ben Kiváló Sportoló. Balatonalmádiban vízisport-telepet létesített. 1973 és 1988 között az MTESZ Veszprém Megyei Szervezete Tudomány- és Technikatörténeti Bizottságának titkára, a MTA Tudomány- és Technikatörténeti Komplex Bizottságának tagja.

Elnyerte a Kiváló Sportoló (1952), Nehézipar Kiváló Dolgozója (1959), Veszprém Megyéért Arany Érdemérem (1969 és 1974), Szocialista Kultúráért (1971 és 1981), TIT Aranykoszorús jelvény (1980), Munka Érdemrend ezüst fokozata (1982), MTESZ-emlékérem (1986), Rainprecht Antal-emlékérem kitüntetések. Újságokban és szakmai folyóiratokban több mint 50 publikációja jelent meg.

Életútja során szerzett széles körű tudása, sokoldalú szakmai tapasztalata, nyelvismerete, különleges adottsága az emberi kapcsolatteremtésre megbecsült vezetővé és tisztelt, szeretett barátá tettek mindazok körében, akik csak ismerték. Útmutatása, jóindulatú tanácsai, egyetemi éveiről és utazásairól szóló kedves ismertetői, a vezetésével tartott évfárók jó hangulatú beszélgetései mindnyájunknak nagyon fognak hiányozni. Halálával súlyos veszteség érte a hagyományőrző kémikustársadalmat. Emlékét megőrizzük.

Próder István

TUDOMÁNYOS ÉLET

PERMEA 2019

2019. augusztus 26. és 29. között rendezték meg immáron 8. alkalommal a visegrádi országok membrános konferenciáját, amely a Magyar Kémikusok Egyesülete és három egyetem (ELTE, BME, PE) közös szervezésével valósult meg. A helyszín ezúttal Budapest, az ELTE TTK lágymányosi kampusza volt.

A PERMEA konferenciasorozat 2003-ban indította Csehország, Lengyelország, Magyarország és Szlovákia kifejezetten azért, hogy a membrános szakemberek számára tudományos platformot biztosítson a kutatási eredmények bemutatására, megvitatására, valamint az egyetemek és az ipar együttműködésének megteremtésére elsősorban regionális, de tágabb európai szinten is. A konferencia időközben beilleszkedett a membrános nagy rendezvények közé: háromévente az ICOM (International Congress on Membranes & Membrane Processes) és a EURO-MEMBRANE után kerül megrendezésre.

A konferenciát Cséfalvay Edit, a BME Energetikai Gépek és Rendszerek Tanszékének docense nyitotta meg, majd Simonné Sarkadi Livia, az MKE elnöke köszöntötte a résztvevőket. A szervező egyetemek nevében köszöntőt mondott Józsa János, a BME

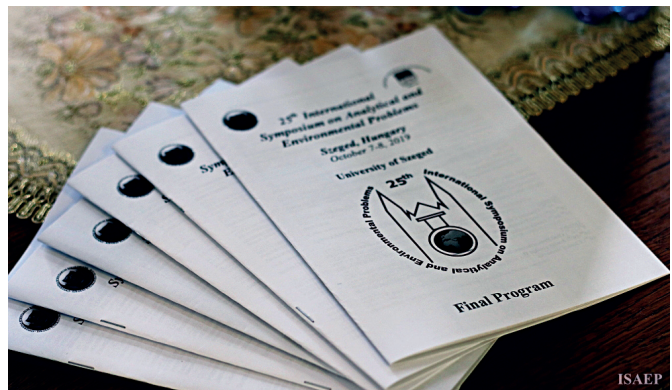
rektora, Nemestóthy Nándor (PE), az MKE Membrántechnikai Szakosztályának elnöke, majd ez ELTE képviseletében Szalay Péter rektorhelyettes köszöntötte a megjelenteket.

Az idei konferencián közel 110 résztvevő volt, 16 szekcióban közel 60 előadás és 40 poszter került bemutatásra.

A témák felölelték a membrános alapkutatások minden területét, az új membránok előállítását és vizsgálatát, valamint azok lehetséges ipari, környezetvédelmi alkalmazásait is. Plenáris előadást tartott Pavel Izák (CAS, Prága) és Bart van der Bruggen (KU, Leuven), a WA MS (World Association of Membrane Societies) elnöke.

A konferencián a külföldi résztvevők mellett számos magyar fiatal kutató is bemutatkozhatott: színvonalas előadások és poszterek érkeztek a membrános műhelyekből (BME, SZIE, SZTE, PE). Örvendetes módon a hazai membrános ipar is képviseltette magát, a rendezvény szponzora a három magyarországi telephellyel is rendelkező Suez Water Technologies and Solutions Kft. volt.

A PERMEA konferenciasorozat következő szervezője Szlovákia lesz, ezért a Szlovák Vegyészmérnöki Társaság elnöke, Jozef Markos invitálta a mostani konferencia résztvevőit, hogy a következő membrános konferencián is vegyenek részt. **Cséfalvay Edit**

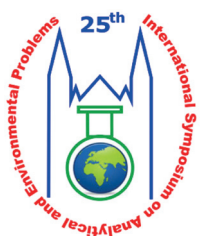
tisztikai adatszolgáltatáshoz kapcsolódóan, valamint a környezettudatosság döntéshozatalban való megjelenéséről is.

Az első alkalommal 1996-ban megrendezett ISAEP története összefonódik a KÖTKORC történetével. *Burger Kálmán* akadémikus, a JATE Szervetlen és Analitikai Kémiai Tanszék vezetője 1991-ben javasolta, hogy a szegedi egyetemi és főiskolai tanszékek, intézetek fogjanak össze a környezet- és természetvédelmi kutatások, oktatások érdekében. A javaslat megvalósult, a JATE (József Attila Tudományegyetem), SZOTE (Szegedi Orvostudományi Egyetem), JGYTF (Juhász Gyula Tanárképző Főiskola) és a KÉE (Kecskeméti Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem) összefogásával létrejött a KÖTKORC, a **Környezet és Természetvédelmi, Kutatási, Oktatási Regionális Centrum**, melynek elnöke *Burger Kálmán*, titkára *Galbács Zoltán* lett.

A rendszerváltás után fokozott igény mutatkozott a környezetvédelemmel és természetvédelemmel foglalkozó szakemberek képzése iránt, így Szegeden beindították a posztgraduális környezetvédő szakosító képzést. A képzés és a kutatások technikai hátterének kialakítását a „Felzárkózás az Európai Felsőoktatáshoz” (FEFA 230), továbbá az OMF B pályázatainak elnyert és a Tempus pályázatokon kapott támogatások segítették. A személyi feltételeket a KÖTKORC keretében együttműködő szegedi felsőoktatási intézetek tanszékeinek oktatói biztosították. A KÖTKORC 1993-ban sikeresen pályázott „A földkéreg, talaj, víz, levegő és az élővilág környezetvédelme” című doktori program akkreditálására, mely hat, a környezettudomány teljes területét lefedő alprogramban foglalta össze tevékenységi körét. Az SZTE Környezettudományi Doktori Iskolája azóta is működik, jelenleg 50 aktív hallgatóval.

Részben a környezettudomány interdiszciplináris jellege miatt, részben a téma iránt érdeklődők és a tudományterületen mun-

A 25. International Symposium on Analytical and Environmental Problems, avagy volt egyszer egy KÖTKORC

A Szegedi Akadémiai Bizottság, valamint a Szegedi Tudományegyetem Gyógyszeranalitikai Intézetének, Szervetlen és Analitikai Kémiai Tanszékének és Környezettudományi és Műszaki Intézetének szervezésében, 2019-ben 25. alkalommal rendeztük meg az *International Symposium on Analytical and Environmental Problems (ISAEP)* című nemzet-

közi konferenciát. A rendezvény elsősorban a magyarországi, romániai és szerbiai kutatók és doktoranduszhallgatók körében népszerű. Az előadások témája ebben az évben is, az eddigieknek megfelelően, rendkívül sokszínű volt: többségük természetesen a kémia, földtudomány, fizika, biológia tudományterületéhez volt köthető, de hallhattunk előadást az orvostudományhoz és a sta-